

simpelt hen grundtanken i det Danmark, vi kender. Det er ikke et påfund, og det er ikke i modstrid med grundloven; det er en del af den, og de første reguleringer kommer i 1949. Og dybest set er det også, når man snakker med folk, som selv står i situationen og selv forvalter et stykke natur, sådan de fleste selv tænker det – bortset fra nogle højtråbende.

Det, der bekymrer mig i disse år, er, at Venstre og De Konservative går sammen med nogle højtråbende, der er mere yderliggående end hr. Aage Brusgaard, som jo viser sig som den rene fornuftige stemme herinde i dagens debat.

Fordi vi har gjort det, har vi bedre end andre lande kunnet beskytte det åbne land. Vi har bedre end mange andre lande kunnet beskytte vores kyststrækninger. Vi har undgået massive kystødelæggelser med hoteller i strandkanten. Og vi har kunnet fastholde beskyttelseslinjer, fordi det lige fra starten og hele tiden konsekvent har bygget på, at dette ikke var fredning. Det var uden erstatning, og det er derfor, vi har fremskridtene.

Og jeg synes, der er noget i debatten, som i mit hoved kommer til at vende helt forkert, for det er blevet retten til, at man kan sidde derhjemme og slå op på kalkulatoren og derefter sige: Jeg kunne tjene nogle penge, hvis der blev dyrket korn på den eng her; jeg kunne tjene så mange penge ved, at der var korn på min eng, og derfor skal jeg have erstatning for, at jeg lader være med at pløje den eng op, som jeg fik fra min far. Det er jo en forkrøblet tankegang, og det er den, jeg synes, der i det folkelige bliver advokeret for af Venstre og De Konservative.

Jeg tænker personlig helt modsat. Jeg tænker faktisk, at når landmænd i det her land lovligt får lov til at forurene grundvandet, fordi de sprøjter, får lov til at sørge for, at der er færre sangfugle, end jeg synes, der skal være, så kunne det jo være, at det var mere rigtigt, at det var dem, der skulle betale erstatning. De tjener jo på og har profit af, at samfundet giver dem lov til at bruge disse midler. Det gør resten af samfundet også, så derfor stiller jeg ikke forslag om, at de skal betale erstatning. Jeg vil bare bruge det som eksempel på, at jeg synes, at meget af den her debat holdningsmæssigt er gået helt galt i forhold til, hvor grænsen er for, hvornår det er erstatningsfri regulering, og hvornår der skal erstattes. Dér tror jeg ikke, at der kan trækkes en helt klar linje.

Det handler jo om, hvad vi mener som samfund, og derfor er det her også en holdnings-

kamp, og det er også det, jeg opfatter, at Venstre og De Konservative er ude i. De vil have grænsen rykket et andet sted hen. Det vil jeg ikke, og jeg vil kæmpe imod at rykke den et andet sted hen, for jeg mener, at det går ud over naturen, og jeg tror heller ikke, det er i tråd med f.eks. de fleste landmænds interesser.

Må jeg til sidst svare på det, som fru Birthe Rønn Hornbech svarede mig. Jeg var da glad for, at fru Birthe Rønn Hornbech bekræftede, at hun er den grundtvigianer, som jeg også mente, hun er. Hun bekræftede jo, at den gode, gamle grundtvigske sætning om, at vi er fæstere her for en tid, også er hendes grundsyn, men så må vi også kunne snakke noget mere sammen. Hvis man er forvalter af naturen, hvis man ejer den og ens ejendomsret er forbundet med, at man forvalter naturen, for at den kan drives videre til den næste generation – enten af ens egne børn eller af nogle andre – og for at den skal være intakt og altså ikke ødelagt, kan jeg ikke forstå, at der ikke kan komme en mere fornuftig snak fra Venstre.

Så er der det tilbage, som hr. Hovmand siger: Jamen, det er slet ikke det, det her handler om. Det handler nemlig om, hvis der bliver lag på lag på lag på lag på lag på lag. Og så siger jeg, at jeg gerne vil have nogle flere konkrete eksempler på de tilfælde, hvor vi virkelig kan sige, at her har vi en så exceptionel situation, at vi skulle sige, at her kan vi ikke have erstatningsfri regulering. Jeg tror på, at de er til at finde, men de tælles ikke på mange hænder. Og dér mener jeg også at man har mulighed for at gå ind og behandle dem helt særskilt, hvilket jeg også er åben over for.

Det, jeg ikke er åben over for, og det er dér, jeg synes, at fru Birthe Rønn Hornbech lidt svigter sine rødder og det, hun står for, er, at vi får et frontalt angreb mod et grundsyn, som jeg i hvert fald synes er i modstrid med det, jeg har opfattet som det bedste i partiet Venstre.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg vil gerne kvittere for hr. Steen Gades bemærkninger om og tilståelse af, at kommunikationen ikke har været for god. Det er vi fælles om, og jeg håber så, at vi også kan være fælles om at finde en løsning på det. Tak for det; det var et dejligt tilsagn.

Så blev der snakket noget om borgerlig hetz og om konservative, som havde allieret sig med andre lyssky kræfter, eller hvad det var for